Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015

33 489 Derivatenposities van (semi-)publieke instellingen

Nr. 22 BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 augustus 2015

Het kabinet heeft een beleidskader derivaten vastgesteld voor de (semi)publieke sector. De Minister van Financiën heeft u bij brief van 22 september 2014 (Kamerstuk 33 489, nr. 20) geïnformeerd over de sectorale uitwerking van het kader. In die brief is aangegeven dat ik uw Kamer over de implementatie van het beleidskader voor mijn departement afzonderlijk zou informeren. In deze brief maak ik graag van die gelegenheid gebruik.

Reikwijdte en feitelijk gebruik

Voor een overzicht van de organisaties waarop het beleidskader van toepassing is binnen het domein van Infrastructuur en Milieu verwijs ik naar de bijgevoegde bijlage. In het overzicht is ook aangegeven welke organisaties op dit moment gebruik maken van derivaten en welke organisaties daarvan in de toekomst gebruik willen (blijven) maken. Uit het overzicht blijkt dat van de organisaties die thans onder de reikwijdte van het beleidskader vallen, alleen het Loodswezen gebruik maakt van derivaten. Heel concreet gaat het hierbij om vier derivaten. Het betreft één rente collar en drie payer swaps.

Toepassing van het beleidskader en overgangsperiode

Op grond van bepaling 3.1. waarin is aangegeven dat derivaten alleen aangetrokken worden als zij bijdragen aan het beheersen van opwaartse renterisico's, is een rente collar niet toegestaan. Het beleidskader stelt in bepaling 10.2 dat bestaande derivatencontracten niet worden afgekocht indien daar grote verliezen mee worden geleden. Hiervan is bij het Loodswezen sprake. Gelet op het beperkte risico dat met het bestaande contract dat in 2004 is afgesloten is gemoeid, heb ik besloten om het bestaande contract in zijn huidige vorm af te laten lopen. In de toekomst

kst-33489-22
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

zal het Loodswezen enkel nog derivatencontracten afsluiten die voldoen aan het beleidskader.

Het beleidskader biedt mij de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken van bepaalde bepalingen uit het kader, zoals op het gebied van de maximale looptijd. Van deze mogelijkheid wil ik voor het Loodswezen gebruik maken. Het derivatengebruik is voor deze sector namelijk bestemd voor de leningen voor loodsschepen, die een levensduur hebben van 15–20 jaar. Voor het Loodswezen wil ik derhalve een maximale looptijd van 20 jaar hanteren.

Organisaties die buiten de reikwijdte van het beleidskader vallen

In bijlage 1 bij het beleidskader zijn de drinkwaterbedrijven genoemd als organisaties die binnen de afbakening van de doelgroep zouden kunnen vallen op grond van de bijlagen van de Wet Normering Topinkomens (Wnt). Voor de drinkwaterbedrijven geldt dat het aandeelhouderschap in handen is van gemeenten en provincies. Daarmee vallen de drinkwaterbedrijven onder de definitie van deelnemingen van publiekrechtelijke openbare lichamen, die expliciet van het beleidskader zijn uitgezonderd. Op dit moment maken zeven van de tien drinkwaterbedrijven gebruik van derivaten, waarvan het merendeel voldoet aan de eisen en criteria van het beleidskader en die alle tot doel hebben om renterisico's te beheersen. Met de bestuurders van de drinkwaterbedrijven heb ik afgesproken dat zij het beleidskader onder de aandacht van hun RvC's en aandeelhouders brengen, zodat deze partijen bij de invulling van hun verantwoordelijkheden in de totale governance binnen deze sector hun voordeel kunnen doen met de kennis en inzichten die het derivatenkader biedt. Zo kan naar mijn mening op afdoende wijze worden geborgd dat, binnen de huidige verantwoordelijkheidsverdeling, voldoende aandacht wordt geschonken aan de borging van mogelijke toekomstige risico's op het gebied van derivaten.
Voor de meeste keuringsinstanties binnen het domein van IenM geldt dat het privaatrechtelijke rechtspersonen betreffen, die de publieke taken in deeltijd uitvoeren en waarbij ik op grond van de wet- en regelgeving geen invloed heb op de benoeming van de bestuursleden of het gevoerde beheer van de organisaties. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de erkenninghouders van de Algemene Periodieke Keuring (APK). Deze organisaties vallen niet onder de reikwijdte van het beleidskader.

Voor de Rijkshavenmeester Rotterdam geldt dat de productiemiddelen ter beschikking worden gesteld door het Havenbedrijf Rotterdam (HbR) en dat de begroting van de Rijkshavenmeester onderdeel uitmaakt van de begroting van het HbR. De aandelen van het Havenbedrijf zijn voor 70% in handen van de gemeente en voor 30% in handen van het Rijk. Voor (staats)deelnemingen is het beleidskader niet van toepassing.

Verankering

Ik zal zo spoedig mogelijk starten met de juridische verankering van het beleidskader. Daarbij streef ik er naar om dit beleidskader derivaten tegelijk met het normenkader financieel beheer en toezicht in de daartoe geëigende regelgeving vast te leggen. Om een toekomstig gebruik van derivaten binnen de gestelde doeleinden van het beleidskader open te houden, zal ik daarbij niet overgaan tot een algeheel verbod. Wel zal bij de

juridische verankering worden vastgelegd dat voor de organisaties die binnen de reikwijdte van het kader vallen, de bepalingen uit het beleidskader onverkort van toepassing zullen zijn.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

Bijlage: Overzicht organisaties binnen het IenM-domein

Organisatie	Huidig gebruik	Toekomstig gebruik
Publiek rechtelijke zbo's		
RDW	Geen	Waarschijnlijk niet
Kadaster	Geen	Waarschijnlijk niet
CBR	Geen	Waarschijnlijk niet
LVNL	Geen	Waarschijnlijk niet
Nea	Geen	Waarschijnlijk niet
Privaatrechtelijke voltijd zbo's		
NIWO	Geen	Waarschijnlijk niet
SACN	Geen	Waarschijnlijk niet
Vamex	Geen	Waarschijnlijk niet
Loodswezen	Ja: Payer swaps (3) en rente-collar[1]	Ja: Payer swaps
Privaatrechtelijke deeltijd zbo's		
Innovam/IBKI	Geen	Waarschijnlijk niet
Diverse keuringsinstanties	Uitgezonderd van het beleidskader	
Rijkshavenmeester Rotterdam	Uitgezonderd van het beleidskader	
Rechtspersonen met een wettelijke taak		
Stichting Buisleidingenstraat (LSNed)	Geen	Waarschijnlijk niet
Stichting Scheepsafvalstoffen en vaardocumenten Binnenvaart (SAB)	Geen	Waarschijnlijk niet
Stichting Advisering Bestuursrechtspraak milieu en ruimtelijke ordening (StAB)	Geen	Waarschijnlijk niet
Drinkwaterbedrijven[2]	Ja, diverse vormen	Ja, diverse vormen
Gesubsidieerde instellingen		
De Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Verkeersveiligheid (SWOV)	Geen	Geen

[1] Het Loodswezen maakt daarnaast gebruik van brandstoffenderivaten. Deze vallen buiten de reikwijdte van het beleidskader. Onder het Loodswezen vallen de Nederlandse Loodsencorporatie, de Regionale Loodsencorporaties en Loodswezen B.B. De rechtsvormen en status van de organisaties verschillen. Omdat de derivaten binnen de privaatrechtelijke organisatie vallen, is het Loodswezen voor de eenvoud onder de categorie voltijd privaatrechtelijke zbo's geplaatst.
[2] De drinkwaterbedrijven vallen formeel buiten het beleidskader, aangezien de aandelen in handen zijn van de decentrale overheden.